علی اصغر کمال

دجال

دراما، ٤ پرده ٥ کارتیناده.

ناشری:

صباح کتبخانه‌سی

بهاسی 20 تین.

КАЗАНЬ.
Электро-типографія „УМИДЪ“.
1912.

علی اصغر کمال

دجال

درامه، ٤ پرده ٥ کارتیناده.

ناشری:

صباح کتبخانه‌سی

КАЗАНЬ.
Электро-типографія „УМИДЪ“.
1912.

اشخاص:

احمد — پریکاشچیك.

فخر النساء — احمدنڭ خاتونی.

شجاع — احمد ایله بر بایده طورا طورغان پریکاشچیك.

جمالی — احمدنڭ خواجه‌سی.

شاهنگره‌ی — احمدنڭ قاین آتاسی.

سمیع الله — آول سودا گری.

حمدی — کورشی قارچق.

صابر — کاریدورشیك مالای.

آفیتسیانت، کشیلر، صودیبنی پریستاف، مالایلر هــم فاتیر ونومیر خواجه‌لری.

برنچی پرده

جمالینڭ کانتوری. اورتاده ایشك. اوڭ هم صول یاقده یازو اوسته‌للری، آنلر اوستنده کنه گه‌لر هم یازو اسبابلری. اوسته‌ل تیره‌لرنده اورندقلر.

برنچی مجلس

شجاع‌الدین یالغز

شجاع‌الدین — (ایشکدن برایکی دفتر کوته‌روب کروب هم اول دفترلرنی اوسته‌ل اوستینه قویوب): **اوف، بو بساینی‌تمام‌به‌روب‌اوترگه‌جیته‌رلك‌بولام.طورغان‌صاین شونڭ قیلانشلرینه آچووم کیله. ایسمی کیتدی ایندی شول احمدکه، بلمیم آنڭ قای جیرینه قزغاطورغاندر. نی ایچون شول صاماوار قویوچی مالایغه تاریلکه طوتا طورغاندر. ایچماسام، قولندن یونلی‌گنه بر اش کیلسه ایکان. اول بیت هیچ بر اش بلمی، هیچ نرسه‌دن آنڭ خبری یوق. هیچ بولماغانده دنیا کورگان بر کشی بولسه ایکان. اول بیت مین مدرسه‌ده طورغان چاغنده صاماوار قویوچی بر مالای ایدی. آیینه آلتمش تینگه جاللانوب بزگه صاماوار قویوب یوری طورغان ایدی. مین مدرسه‌گه کرگان چاغنده اول یالان آیاغینه**

چاباتا کییوب، اورام بو ینچه شول چاباتانڭ کیندرەسن
اوسترەب اورام کیبتنه لشتر لشتر بارا طورغان بر
مالای ایدی. ئلی حاضر ایندی ئلله کم بولغان. ایمش
اول حاضر بایغه یاقن بولغان، ایمش اول حاضر بیك
شەب ژالونیا آلا. بیك ایسم کیته مینم آنڭ ژالونیاسینه!
آنڭ، بایناڭ هر بر کیکرو ینەدە «یرحمك الله» دیب
تاریلکه طوتوب آلغان ژالونیاسینه مینم بیك ایسم
کیته. تفو! توکریم مین آنڭ ژالونیاسینه. مین آنڭ
بر یل بو یینه آلنغان ژالونیاسن تلەسەم بر کون اچنده
آلام. مین تلەسەم آنڭ بر یل اچندە اشلەگان اشن بر
کون اچنده اشلیم. مین آنڭ شیکللی صوقاچی موژیك
مالایی توگل. اول نرسه؟ اول، طاماغی آچ، اوستی
یالانغاچ بر موژیکنڭ مالایی. یوق، یوق، مین نی
اشلەسەم اشلەرمن، آنڭ قول آستندە قل بولوب، آگار
خدمت ایتوب طورا آلمام. نیچك ایتسەم ایتەرمن،
آنی اشدن چغارمیچی، آنی یولدن یازدرمیچی، آنی
بایناڭ کوزندن توشورمیچی طوقتامام. ئلی آنڭ مین
بلگان اوصاللقلرنڭ مکندن برسندندە خبری یوق.
مین ایندی آنی یولدن یازدرونڭ، کوزدن توشرونڭ
یوللرن کوبدن حاضرلەب قویدم. بوگون کیبت یابقاچ
مینم بلە چایگه کررگه رضا بولدی. مین آنی چای یازنه
نیچك ایتوب اشکه کیترگه کیرەك ایکانلگن بیك
یخشی بلەم. اگر مین شول موژیك مالاین یولدن

یازدرماسام، اسمم شجاع الدین‌ده بولماسون! اهم، اهم، کروب کیله‌لر. (اوطروب دفترلر قاراغان بولوب ماتاشا).

ایکنچی مجلس

شجاع الدین، احمد هم سمیع الله

احمد — (اوڭ طرفقه کانئورا اوسته‌لی یانینه اوطروب) رحیم ایتسگز سمیع الله آبزی (سمیع‌الله اوطرا. احمد شجاع‌الدینگه قاراب) قارا ئلی انم، بار ئلی سین کیبدکه چغوب آلاچق دفترلرن آلوب کر ئلی.

شجاع الدین — (شیطانسمان کوزایله براحمدکه بر خلقغه قاراب اوز آلدینه) هی بدبخت (احمدکه) یاری حاضر (ینه خلقغه قاراب) کورەسزمی صاماوار قویوچی مالای مینم بله نیچك قیلانا. (احمدکه قاراب ینه اوز آلدینه) مین سینڭ نیچك‌ایتوب کیره‌گ‌نی بیررگه بلورمن ئلی. (چغا.)

اوچنچی مجلس

احمد، سمیع الله

احمد — سمیع الله آبزی، مین سزگه مال‌صاتارغه بتون کوڭلمدن رضا. لکن سزنڭ حقده بعض برسوزلر ایشتکانلکدن بای بر آز تشویشکه توشدی. سزنڭ حقده‌بایغه‌ئلله‌نیندی‌سوزلر ایشتدرگانلر. شوندن‌صوڭ بای میگا ئەیته: «آی های احمد، بز آگار صاتامز صاتوون‌ده، اول‌بزنڭ آقچه‌نی یابوب‌قالماس‌میکان»دی. مین آگار ئەیتدم: «جمالی آبزی، اول بیت

بورچلرن هر وقتده وعده‌سنده کیتروب تولی، برده آقصاغانی یوق، آندی سوزلر آنك دشمانلری یاغندن غنه سویله‌نگان سوزلردر. اگرده آنك آندی یمان نیتی بولسه، بویلغی سودا ناچار یلنی بیره‌چکلرن وقتنده بیره آلماس ایدی» دیدم.

سمیع‌الله — خیر دوستم، مین سزدن بوندی ناچار سوز ایشتورمن دیب کیلمه‌گان ایدم. اگر سز شیکله‌نه‌سز ایکان، زنهار میگا بر تیدنلك‌ده مال صاتماگز. اگر سز مینم اشمنك یاخشی بارغانلغینه اشانمیسز ایکان، یراق ییر توگل، مینم آولغه باروب مینم حالمنی کوروب قایتگز. میگا قوناقغه باروب قایتگز. مین سزگه آتلر ییبه‌ررمن. شونده حالمنك نیچك ایکانلگن اوز کوزگز ایله کوروب قایتورسز. یل نی قدر آچلق یل بولسه‌ده، حاضرگی کونده مینم هیچ بر قول آیاق تیمه‌گان یکرمی بیش کیبه‌نم بار. آنك اوستینه کوز کونی نیچه مك پود آرش جیدم. اگر سز شیکله‌نه‌سز ایکان میگا بر تینلك‌ده مال صاتماگز. مین سزگه حاضر بورچمنی تولیم‌ده قایتام‌ده کیته‌م.

احمد — یوق سمیع‌الله آبزی، مین ئه‌یتکان سوزلرگه کیفگز کیتمه‌سون. مین سزگه بو سوزلرنی شیکله‌نگانلکدن فلاندن ئه‌یتمیم. مین سزنی بیك یاخشی بله‌م. باری تیك سزنك حقده باینك سویله‌گان سوزلرن گنه

ئەیتەم. سزنك حقدە هیچ بر سوزم یوق تلەگانکز قدر آلکز.

سمیع الله — (خلقغە طابا قاراب) بلەم مین سینك نیچك سویلەگانکنی. سین بیك یاخشی اشنی میزوب سویلیسك.

٤ نچی مجلس

اوّلگیلر هم شجاع الدین

شجاع الدین — (ایشکدن دفترلر کوتەروب کروب برمرتبە خلقغە صوگرە احمدکە معنالی هم یەمسز قاراشلری ایلە قاراب) منەدفترلر. (برآز طوروب) آندەبای میکا آچولانا. «کیچەنی ایچون خیرالدینگە چای صاتدکز» دی. «جیین تییشلی تییشسز کشیلرگە مالنی اولەشوب بتروب مینی خراب ایتوب بترەسز ایندی» دی.

احمد — (دفترلرنی قاراب) یارار. تاتارغە طلماچ کیرەکمی. اشکدە بول. ولییف ایچون صاوین پاراخودینە یکرمی شر طاقتا چای توشرتدکمی؟

شجاع — یوق. بای آلاردن زادتکە آلمیچی چاینی توشررگە قوشمادی.

احمد — نرسە؟

شجاع — زادتکە آلمیچی بای توشوررگە قوشمادی.

احمد — سینك آندە اشك بولماسون. سیکا نی قوشقانلر، سین شونی اشلە.

شجاع — (ایرنلرن تشاب، آچەلی کوزلری ایله قاراب)
هی بد بخت (طاوشن یومشارتوب احمدکه) آبزی بیرمەسکه
قوشسەده اول کشیگه بیەریکمنی؟

احمد — بیبەر، بیبەر. سیگا نی قوشقانلر، سین
شونی اشله.

(شجاع احمدکه آچولی کوزلری ایله قاراب چقوب کیته.)

٨ نچی مجلس

احمد، سمیع‌الله

احمد — سمیع‌الله آبزی، سزده‌بزنڭ آلاچق‌حاضرگی
کونده جیدی یوز ایللی سیکز صوم طوقسان بیش تین
ایکان. سزنڭ بیرگان ڤیکسلگز سیکز یوز صوملق.
حاضر ایندی سز شول بیرەچکلرنی تولەمکچی بولاسزمنی؟

سمیع‌الله — ایبی. شول بیرەچکلرنی تولەب طاغی
بر اون ایکی شر چای آلورغه نیت بار ایدی.

احمد — آلای‌ایکان. سمیع‌الله آبزی حاضر بیت
اوزگزگه معلوم چایلر قیمتلەندی. سز آلا طورغان
سەیلون چایینڭ شری ۱۰۲ صومغه یتدی. شول سببدن
اول قدر اوك سز تلەگانچه ایتوب بیرورگه ممکن توگل.

سمیع‌الله — میگا بیت چای بیك کیرەك ایدی.

احمد — یاخشی آلای بولسه، مین سز تلەگانچه
ایتوب اشلەرگه طرشورمن. بایغەده اوزم جایلاب

ئەیتورمن. حاضر ایندی سز ایسکی بیرەچکلرگُزنی بیرمنکچی بولاسز منی؟

سمیع الله اییی منەسزگەتییشلی آقچەگُزنیڭ آلوب کیلدم. منه مه سزگه آقچه. (آقچەنی چغاروب بیرو) بوکونگه قدر کوتکانگزگەده رحمت ایندی.

احمد — یاخشی یاری رحمت (آقچەنی صاناب) سز ئلی نیچك دیسز، یاگادن اون ایکی شرچای آلورغه نیت بار ایدی دیسزمی؟

سمیع الله — اییی، نیت شولای ایدی.

احمد — یاری. سز بر آز اوطروب طورگز. مین بایغه ئەیتوبکنەاوزدریم، اگر اول رضا بولسه بیررمز. (چغا.)

٦ نچی مجلس

سمیع الله یالغز

سمیع الله (احمدنڭ آرتندن قراب ما وب) قایدن کیلوب کردی بو یوزی قارا نرسه. قایچانغنه قاراما، همان باییناڭ جرن جرلی. مینم ایچون شجاع یاخشی ایدی. تلەسەڭ کوبمی آلوب بولادر ایدی. اگر حاضر اش باشنده اول بولسه، بوکونگه قدر اون ایکی گنه توگل قرق ایکی شرغه داڤیر ییەگه کروب بولور ایدی. کم کیلوب ئەیتکان بولارغه مینم اش ناچارلقنی؟ ئلله بولارنڭ خبر طاشی طورغان جنلری بار میکان؟ مینم

ایچون شجاع یاخشی ایدی. آنی نیچك ایتوب بولسه‌ده جایغه کیتروب بولادر ایدی. بر وقتنی شجاعنی یفیموفکه‌گه ایتوب اوچ دورت تنکه‌لك صیلاغان ایدم، مالای تمام بالاوز شیکللی یومشادی. یوز تنکه زادا تکه بیرگاچ سیکز شر چاینی بر سوزسز طوتدردی‌ده یبه‌ردی. ئه حاضر مونسن هیچ یومشاتور حال یوق. مونسینه بر تورلیده مای قاتشدروب بولمی.

۷ نچی مجلس

سمیع‌الله، شجاع

شجاع - (ایشکدن کروب) نی‌حال سمیع‌الله آبزی، حاللر نیچك؟ بابا تگی نه‌علت بارغه‌کوره سینك حالکنی صوراشا آلمادم. سین مینی ایندی بتونله‌ی اونوتدك، برده صیلامی باشلادك.

سمیع‌الله — (اوز آلدینه) سینك قولکده قوّت قالماغاچ مین سینی بچاغمه صیلیم منی. (شجاعغه قاراب) نی اشله‌ب مین سینی اونوتیم، برده اونوتمادم. صیلاودن برده اش قالماس ایدی، لکن چاینی کوبره‌ك صاتمیسز.

شجاع — مین بیك صاتار ایدم‌ده بیت سمیع‌الله آبزی، اش میندە توگل، همان بلور بلمه‌س شول احمد یوزی قارا، اشکه قارشی توشه. بایغه تاریلکه طوتقان بولوب، هر کمنی بایغه یامانلاب ایسکی آلوچیلرنی تمام بیزدروب بتره‌ایندی. ئلی منده حاضرده سزنك طوغریه

سویلی قالدی «آنكُ تهملی سوزلرینه قاراب كوب مال صاتارغه یارامی» دی. بای شونكُ تهسمه تللرینه اشانا.

سمیع الله - بلهم، بلهم، مین چیتده طورسامده اشنی بیك سیزوب طورام. سین اشكه باش چاغنده یاخشی ایدی. آلوچیلرده ایبهلهنوب كیلهلر ایدی. بو احمدكُز بیك كیری بر نرسه شیكللی كورینه.

شجاع - كیری دیگاندهده ایندی موندن آرتق بر كیری بولماس. بتونلهی قارشوب قاتقان.

سمیع الله - صوكُ سز آنی نی اشلهب بر آز آرش مایلری بله چلاتوب جبتهیسز، آندن صوكُ اول بر آز یومشار ایدی. (كوله)

شجاع - بولمی بیت سمیع الله آبزی. مین ایندی آنی یومشاتورغه بیك كوبدن بیرلی طرشام.

سمیع الله طرشساكُ بواور ئلی، سین بیت اش بولدرا آلمی طورغان یكت توگل.

شجاع — مین ایندی اول طوغریده قوامدن كیلگان قدرلی بتون كوچم قوّتم بله طرشام. مین آكّار طشمدن یالتراغان بولوب كورنسهمده، اچمدن آنی برده دوست كورمیم. سز سمیع الله آبزی آنی بلمیسز. اول بیت مین مدرسهده اوقوغان چاغنده آولدن یالان اوست، یالان آیاق كیلوب، بزگه صاماوار قویوب یورگان بر مالای ایدی. صوكُندن اتی مینی شوشی جمالی آبزیغه

کیبتچیلکگه بیردی. مین بر یل طورغاچ اولا خدمتچی مالای بولوب بایغه یاللاندی. صوگندن بایغه تاریلکه طوتوب، جالنوب جالمانوب یوروب بایغه یارادی. بای حاضر ایندی آنی داڤیرینی یاصادی. مین نی قدر یاخشی اشلەسەمدە، بای مینی توفیقسز دیگان بولوب چیتکه قاغا باشلادی. مین بو آچوومنی عمرم بو یینەدە اونوتمیم. نیچك ایتسەم ایتەرمن، آندن اوچمنی آلمیچی، آنی اشدن چغارمیچی قالمام. اهم، اهم، کروب کیلەلر. (ابکنچی اوستەلگه باروب دفتر قاراب شوت صالورغه طوتونا. جمالی ایلە احمد کرەلر.)

٨ نچی مجلس

اوّلگیلر هم احمد ایلە جمالی

سمیع الله — (اورنندن طوروب تعظیم ایلە) ایسەنمی جمالی آبزی، ایسەن صاو طوراسزمی؟ (اورن بیرە).

جمالی یوق، یوق سمیع الله افندی، اورنگزدن قوزغالماگز. سز بزنك آلوچی کشی، سزگە قدر حرمت ایتەرگه کیرەك. اوطرگز، اوطرگز. (سمیع الله اوطرا. آنك یانینه جمالی ایلە احمددە اورندق آلوب اوطرالر) ئلی منه احمد، "بزنك زور آلوچیلرمزدن سمیع الله افندی کیلگان. دیگاچ سزنك بلە کورشورگە گنه کرگان ایدم. نی حال صوك ئلی نی اشلەب طوراسز؟ نی اشلر بترەسز؟ صاتوارنی یاخشی ایتەسزمی؟

(شجاع آستدن غند آچولی کوزلری ابلە آرا تیر احمدکە قاراب ذو یا).

سمیع الله   الحمد لله ، خداینڭ بیرگانینه شکر. اشلرمز بیك یاخشی بارا. صاتونی‌ده بیك یاخشی ایته‌مز. باری تیك ئلی منه چاینی گنه ییتکروب بولمی. آولده آلوچی کوب، بو آراده چای گنه بتوب کیتدی. ایگننی بو یل خدایغه شکر بیك یاخشی جیدم. یلده‌غیغه قاراغانده بو یل جیغان ایگن ایکی ئلوش کوب بولدی.

جمالی   آلای‌ایکان، بیك یاخشی، بیك یاخشی.

سمیع الله - "کوب" دیگاچ‌ده ایندی ئلله نی قدر کوب توگل، بزنڭ اوزبزگه کوره کوب: بو یل بیش مڭ پود آرش جیدم. آنڭ اوستینه بو یل خداینڭ بیرگانینه شکر اوزمنڭ ایگنلرمده یاخشی بولدی. ئلی منه برده قول آیاق تیمه‌گان یکرمی بیش کیبه‌ن آرشم بار.

جمالی   آلای ایکان، آلای بولغاچ اشلرگز یاخشی ایکان.

سمیع الله   خداینڭ بیرگانینه شکر؛ تیره جونده دوست ایشلرم‌ده کوب. تیره کورشی هر قایسی "سه‌می آبزی، ایندی سین بتونله‌ی چرگان بای بوه‌لدڭ" دیلر. خدای ایندی یامان کوزدن، خوف خطردن گنه اوزی صاقلاسون. آولده‌ده اشلرم بیك کوب. ئلی منه وقتنده ایسکی بورجمنی بیریم ده

یاکٗادن چای آاوب قایتیم دیب کیلگان ایـدم. سودالر یاخشی بولغاچ موژیکلرگه اوله‌شورگه چاینی ییتکزوب بوامی. شونك ایچون بویولی سزدن چاینی بر آز آرتغراق آلورغه دیب کیلگان ایدم. سزگه‌ده قولدن کیلگان قدر خدمتنی ایته‌رگه کیره‌ك. بو یولی ایندی شایداون ایکی‌شر ایتوب بیررسز دیب امید ایته‌م.

جمالی شولایدر شول، اکن حاضرگه قولده زاپاس آزراق. شونك ایچون آرتدروب بیرورگه طوغری کیلوب بتمی. ئه‌نه طاغی احمد بله اوزگز سویله‌شورسز. یاری خوش، حاضرگه سلامت بولگز. (چغا)

سمیع الله — (اورنندن طوروب) یاری خوش سلامت بولگز.

احمد شولای سمیع الله آبزی. مین بای بله سویله‌شوب قارادم. اول آرتدررغه رضا بولمادی. شونك ایچون مین آرتدروب بیره آلمیم. اگرده ایسکی کریدیتگز چاماسینه رضا بولساگز، شول قدر بیررمز.

مالای (ایشکدن کروب) احمد آبزی، سینی بر کشی چاقرا، "موندەغنه چغوب کرسون ئلی„ دی.

احمد - یاری سمیع الله آبزی، مین چغوب‌قنه کریم ئلی. سز اوطروب طورگز. (چغا)

٩ نچی مجلس

سمیع الله، شجاع

سمیع الله - مین بو احمد گزنی بولای دیب اوك بلمیدر ایدم، بو بتونله‌ی بای مالینه باش اورا طورغان بر کشی ایکان.

شجاع - هه، سز ئلی آنی حاضرگنه بلگانسز. اول ایندی مینم نیچه یللردن بیرلی اوزه‌گیمه اوتوب کیله. اول اوزینك تولکیلکگی، اوزینك حیله‌کارلگی آرقاسنده بایغه یارادی. بای آکار یل صاین ژالونیا آرتدرا. ئه مین نیچه یللردن بیرلی طرشوب طرماشوب خدمت ایتسه‌م‌ده بر تین آرتدرغانی یوق. بای همان میندن عیب طابقان‌بواوب مینم‌ژالونیامنی کیمتورگه‌گنه طرشا. مینم بولای قالوومه شول احمد سبب.

سمیع الله - صوڭ سین آنی نیك اوستکه ییبه‌ره‌سڭ؟

شجاع - مین برده ....

مالای (ایشکدن کروب) سمیع الله آبزی سزنی احمد آبزی چاقرا. "اوزینه کیره‌کلی چایلرنی صایلاسون„ دی. (چغا)

شجاع مین سمیع الله آبزی برده آنی اوستکه ییبه‌ره‌چك توگل. اول مینم قوامدن اشنی آلغان شیکللی، مین‌ده آنڭ بار اشلرون طارمار ایته‌رمن. ایته‌رمن، ایته‌رمن هم تله‌گان مقصودلریمه‌ده جیته‌رمن. ئلی

حاضرگه تیك کونی ساعتی‌گنه طوغری کیلمی طورا.

سمیع الله یاری، یاری‌طوغان، طرش. یاکادن اش باشینه منه‌رگه طرش. آنده مینی کوتوب طورا طورغانلردر. یه بره‌ر نرسه‌دن شیکله‌نه‌باشلارلر، چغیم تیزره‌ك. خوش صاو بول! (چغا)

شجاع خوش!

۱۰ نچی مجلس

شجاع یالغز

شجاع - (یومروقلرون یومارلاب ایله‌ن بوینه یوررگه طوتنه‌وب) اوله‌م، اوله‌م، آچوومدن، کونچیلگمدن اوله‌م. مین آنك‌بوقیلانشلرینه‌چدی‌آلمیم. بر صاماوارقویوچی مالای، سیندن‌اوستون، کشی آراسنده سیندن مقبول بولوب طورسون‌ده، سین آنك آیاغی آستنده یالچی بولوب، خدمت ایتوب طور ایمش. یوق، یوق، مین بوخورلقغه چدی‌آلمیم. نیچك ایتسه‌م‌ده‌ایته‌رمن، آنی اشدن چغارمیچی، آنی کوزدن توشورمیچی، آنی خور ایتمیچی طوقتامام! اوز عمرمده اگر آنی خور ایتمه‌سه‌م اسمم شجاع‌ده بولماسون! (چغا)

پرده توشه.

ایکنچی پرده

اوڭ یاقده ابکی، صول یاقده ایکی کابینیت ایشکلری، تورده ایکی یاقغه کیته طورغان کاریدور. اوڭ یاقدەغی کابینیتنڭ اچی کورینه. آنده بر دیۋان، ایکی اورندق. اوستن آق اسکاتیر ایله یابقان اوستەل. دیوارنده بر تەرەزه. تورده دیوارده بر رسم. پرده آچلغانده مذکور کابینیتده ایکی کشی اوطرا. کاریدوردەغی بر اوستەلده شەشەلر استاکانلر طورا.

برنچی مجلس

ایکی کشی

برسی (استاکانلرغه شەشەدەگی صرانی صاوب) نو اچ ئەیده کیتەبز.

ایکنچیسی (استاکانی آلوب اچوب) طاغی برەرنی ئەیتمیبزمنی؟

برسی — یوق جیتەر. مینی مجلسکه چاقرغان ییر بار. شونده بارورغه کیرەك.

ایکنچیسی — یاری آلای بولسه ئەیدەکیتدك. مینم طاغی بررنی اچەرلك اورون بار ایدی بارن. سین کیتکاچ یالغزغنه اوطرو کوڭلسز بولور.

برسی (اروانوڭ بیره. آفیمسیانت کیله)

آفیتسیانت — نی بویوراسز؟

برسی قایا کوبمی کیرەك؟ آقچه آلـڭز.

آفیتسیانت— آلتمش تین بارین.

برسی — مه آلتمش اوچ تین. اوچ تین سیگٔا چه یلك.

آفیتسیانت اسپاسیبه. (تگیلر چغوب کیته‌لر) اوچ تین سیگٔا چایلك ایه‌ش. قردگٔز ایندی. اوچ تین کموش ایچون مونده بولمه بلچراتوب اوطرالر. (شیشه‌لرنی جییوب آلوب چقا. شجاع احمد کیلوب کره‌لر).

ایکنچی مجلس

شجاع، احمد

شجاع — (آفیتسیانتقه) نوکا یه‌فیم، بزگه بیك شه‌ب بر کابینیت بیر ئلی.

آفیتسیانت ئه ایسه‌نمیسز، منه مونده رحیم ایتگز، بیك شه‌ب کابینیت، اوزی یاخشی، اوزی آولاق.

شجاع یاخشی‌یاری، ئه‌یده احمد افندی، رحیم ایتگز. (کره‌لر)

آفیتسیانت —(خلفغد) مونه ایچه‌ماسام مونسی کشی، چایلکنی یاخشی یاودرا. (کابینیتقه کروب) نی حال نی بویوراسز؟

شجاع قایده ،مونده ایکی شیشه صرا کیتور ئلی.

(احمدکه) احمد افندی سز صرا اچه طورغانسزدر بیت؟

احمد — يوق مين صرا اچميم. ميڭا چاى گنه كيترسون.

شجاع — مين سزنى صرا اچـه طورغاندر ديب طورادر ايدم. بونده بيت چاى بيرميلر.

احمد — آلاى بولغاچ ميڭا قواصقنه كيترسون.

شجاع اى قوى ايندى، كشى بالالر شيكللى قواص اچوب اوطرا ايمش. آلاى بولسه سزگه بر شيشه قارا صراغنه كيترسون.

احمد اول نيندى نرسه صوڭ اول، ايسرتـه طورغان نرسه توگلمى؟

شجاع يوق! آنى خاتونلرده اچه. بيك جوواش نرسه اول. آنڭ بـر چيلەگن اچوب بتىرساڭده بـر نرسەده بولمى.

احمد ئەى شجاع، اول مينم برده بلـگان نرسەم توگل، قارا آنى آندى موندى نرسه بولوب سين مينى ايسرتوب كشى آراسند، رسواى ايته كورمه.

شجاع الله صاقلاسون، سزگه آندى اشنى اشلەرگه. (آفيتسيانتقه) نو آلاى بولسه يفيم، بار سين بزگه بر شيشه قارا، بر شيشه استالاواى كيتر. (آفيسيانت چغوب كيته) قارا صرا اول بيك شەب نرسه، اول اوزى اچەرگەده بيك تەملى، آنڭ اوستينه آنڭ قان آرتدرو ايچون‌ده

بیك کوب فائدەسی بار. قان آز کشیگه دوکتورلر آنی اوزاری اچەرگه کیگاش بیرەلر. آنڭ یورت صراسندن بردە آیورماسی یوق، باری تیك یورت صراسینەقاراغانڭ تەمن تملیرەكدە آڭا قاراغاندە صورتیٔ یاخشیراق.

احمد -- آلای بولغاچ صوك سین آنی اوزڭ نی اشلەب اچمیسكڭ؟

شجاع - قای وقتدەمین آنی اوزمدە اچەم، لکن بردە باشقه کیتمی. بردە باشقه کیتمەگاچ سویلەشوب اوطرورغه حضور بولمی. مجلسنڭ قزغی یوغالا. ىگی ایچماسام بر آز کیفنی کیترە، سویلەشوب اوطرورغه کوڭللی بولا. (آفیتسیانت ایکی ششه صرانی کیتروب قویا. شجاع ایکی ششەدن ایکی استاکانغه صالوب) نو احمد افندی بررنی اچوب بیبەریك ئلی.

احمد - مین سیڭا اشانام ایندی، آندی موندی ایسرته طورغان نرسه توگلدر بیت؟

شجاع یوق، یوق! بردە آندی نرسه توگل.

احمد — آلای بولغاچ ایندی مونی بسم الله ئەیتوب اچەرگەدە یاری طورغاندر.

شجاع - احمد افندی ایندی سز بیگرەك آرتدروب بیبەرەباشلادگز. آخری سز یوری شایاراسز.

احمد یوق چنلاب، شایارمیم. بردە اچكان نرسەم بولماغانغه ئلله نی اشلەب بیكقورقام.

شجاع — یوق، بر نرسه‌ده یوق ، برده قورقما گز. ئه‌یده اچوب بیبه‌رگز. (اچه‌لر)

احمد — بو برده یورت صراسینه‌اوخشامی‌لا، بر یاقدن قاراغانده آچی، ایکنچی یاقدن قاراغانده توچی، ئلله نیندی اچکلتم توچکولتم ته‌ملر کیله.

شجاع (کولوب) سین احمد افندی کشینی کولدررگه بیك اوستا، ئلله نیندی قزق سوزلر سویله‌ب کشینی کولدره‌سك. (ایکنچی شه‌نی کورسه‌توب) منه‌مونسن ئه‌یتسه‌ك ده یاری ایچماسام «ئه‌چکلتم توچکولتم» دیب چندن‌ده منه مونسی برنچی اچوگه بر آز ئه‌چکلتمره‌ك طویولا. نو احمد افندی طاغی برر نی اچیك ئلی. میڭاده سوز باشلارغه بر آز کوڭللیره‌ك بولور. (استاکانلرغه صالا.)

احمد طوقتا ئلی اول قدر آشقما. تسگی اچکانی بر آز اورنینه اورنلاشسون.

شجاع ضرر یوق، ضرریوق آلایسه بر آز طوروب طورسون. نو احمد افندی، سز میڭا شونی ئه‌یتگز ئلی، مینم مونده سزنی آلوب کیلودن‌ده مقصودم شول ایدی، بای مینم حقده سزگه نیلر سویلی؟ مینم شونی بیك بله‌سم کیله.

احمد — نی سویله‌سون برنی‌ده سویله‌می.

شجاع احمد افندی یوقنی سویله‌مه‌گز ایندی.

بیك کوب فائدەسی بار. قان آز کشیگه دوکتورلر آنی اوزاری اچەرگه کیگاش بیرەلر. آنڭ یورت صراسندن بردەآیورماسی یوق، باری تیك یورت صراسینەقاراغانڭ تەمن تملیرەكدە آڭا قاراغاندە صورتیُ یاخشیراق.

احمد — آلای بولغاچ صوك سین آنی اوزڭ نی اشلەب اچمیسڭ؟

شجاع قای وقتدەمین آنی اوزمدە اچەم، لکن بردە باشقە کیتمی. بردە باشقە کیتمەگاچ سویلەشوب اوطرورغە حضور بولمی. مجلسنڭ قزغی یوغالا. سگی ایچماسام بر آز کیفنی کیترە، سویلەشوب اوطرورغە کوڭللی بولا. (آفیتسیانت ایکی ششە صرانی کیتروب قویا. شجاع ایکی ششەدن ایکی استاکانغە صالوب) نو احمد افندی بررنی اچوب بیبەریك ئلی.

احمد مین سیڭا اشانام ایندی، آندی موندی ایسرتە طورغان نرسە توگلدر بیت؟

شجاع یوق، یوق! بردە آندی نرسە توگل.

احمد — آلای بولغاچ ایندی مونی بسم الله ئەیتوب اچەرگەدە یاری طورغاندر.

شجاع احمد افندی ایندی سز بیگرەك آرتدروب بیبەرەباشلادڭز. آخری سز یوری شایاراسز.

احمد یوق چنلاب، شایارمیم. بردە اچکان نرسەم بولماغانغە ئللە نی اشلەب بیكقورقام.

شجاع - يوق، بر نرسەدە يوق ،بردە قورقما گز. ئەيدە اچوب ييبەرگز. (اچەلر)

احمد - بو بردە يورت صراسينەاوخشامیلا، بر ياقدن قاراغاندە آچی، ايکنچی ياقدن قاراغاندە توچی، ئلله نيندی اچکلتم توچکولتم تەملر کيلە.

شجاع (کولوب) سين احمد افندی کشينی کولدررگە بيك اوستا، ئلله نيندی قزق سوزلر سويلەب کشينی کولدرەسك.(ايکنچی ششەنی کورسەتوب)منەمونسن ئەيتسەك دە ياری ايچماسام «ئەچکلتم توچکولتم» ديب چندن دە منە مونسی برنچی اچوگە بر آز ئەچکلتمرەك طويولا. نو احمد افندی طاغی برر نی اچيك ئلی. ميکادە سوز باشلارغە بر آز کوگللیرەك بولور. (استنا کانلرغە صالا.)

احمد طوقتا ئلی اول قدر آشقما. تنگی اچکانی بر آز اورنينە اورنلاشسون.

شجاع ضرر يوق، ضرريق آلايسە بر آز طوروب طورسون. نو احمد افندی، سز ميکا شونی ئەيتکز ئلی، مينم موندە سزنی آلوب کيلودن دە مقصودم شول ايدی، بای مينم حقدە سزگە نيلر سويلی؟ مينم شونی بيك بلەسم کيلە.

احمد -- نی سويلەسون برنیدە سويلەمی.

شجاع احمد افندی يوقنی سويلەمەگز ايندی.

مین اول سوزگه بردە اشانمیم. میڭا سزنی سویلەگاننی،
مینی سزگه سویلەمیمی صوڭ.

احمد — نیچك دیسك؟ «مینی سیڭا سویلەگاننی؟»

شجاع — اییو سزنی سویلەگاننی.

احمد نیچك؟ ئلله سیڭا مینم حقدە بر ر سوز
سویلەدیمی؟

شجاع برەر؟! بر رگنه توگل ئلله نی قدر! جه
اچیك ئلی. (استاکانن احمدنڭ استاکانینه چوکشدرب) جه،
ئەیدە! (اچه)

احمد — (استاکانی اچوب) مینم حقدە سویلەدی
دیگن ئه.

شجاع - میڭا نرسەگه اول طوغریدە یالغانلرغه.
مین سزنی دوست کورەم. شونڭ ایچون‌دە بر برمزگه
سرلرمزنی چیشەرمز دیب سزنی بوندە آلوب کیلدم.

احمد -- یه شجاع سویله ئلی، بای مینم حقدە
نیلر سویلی؟

شجاع - طوقته حاضر سویلەرمن، بر آزغنه کیف
کیلسون. کیف کیلگاچ سویلەرگه اوڭغایراق بولا.
(یاڭادن استاکانلرغه صرا صالا.)

احمد - سین شجاع، بو نرسەنی بردە ایسرتمی
دیگان ایدڭ، ئلله شیکلەنگانگەمی، ئلله نیچك بر آز

باشقه کیتکان شیکللی، قولاقلرم بر آز طومانلانغان شیکللی بولدی.

شجاع - خا خا خا! قوی یوق سوزنی احمد افندی! صبی بالالر شیکللی قیلاناسك، ئەیتەم بیت مین سیڭا بر نرسەدە یوق دیب. ئەیدە طوت استاکانڭنی (احمدنڭ استاکاینه استاکانن قاغوب آلا.) ئەیلە اچیك. (اچەلر)

احمد آوز اییەلەنه توشدیمی مونسینك تەمی اوّلگیسندن بر آز جیڭلرەك طویلدی. باشقه کیتمەسەدە تننی بر آز قزدرا طورغاندر آخری. ئلله نیچك تنلرم بر آز قزوب جیگگلەیوب کیتکان توسلی بولدی.

شجاع -- سز ایندی بیگرەك قزق سویلیسز. هر مینوت صاین یاڭا بر سوز طاباسز. (کاریدورغه ناچارراق کیینگان ایکی کشی کره.)

٣ نچی مجلس (کاریدورده هم کابینیتده)

ایکی کشی، آفیتسیانت، شجاع. احمد

بر کشی - (آفیتسیانتقه) قارا ئلی آفیتسیانت. شجاع موندەمی؟

آفیتسیانت — مونده، ئەنه تگی کابینیتده اوطرا.

بر کشی — کم بلەن؟ اوزیگنەمی؟

آفیتسیانت یوق اوزیگنه توگل، مین بلمەگان بر کشی بلەن.

بر کشی بار ئلی سین آنی مونله چاقروب چقار ئلی.

آفیتسیانت — یاخشی. (کابینیتکه کروب) گاسپادین شجاع، تگنده سزنی ایکی کشی چاقرا.

شجاع — ئه شولایمی؟ یاری حاضر چغا دیگن. (آفیتسیانت چغوب کیته. احمدکه قاراب) احمد افندی سز بر آزغنه اوطروب طورگز ئلی، مین آلارنڭ کملر ایکانن گنه قاراب کریم، حاضر کررمن. (کاریدورغه چغا.)

احمد -- بو یوزی قارا شجاع مینی خراب ایتماس میکان ایندی. خیر ایتماسه. اوز کشینی نی اشله‌ب خراب ایتسون. شونی بله‌سی ایدی بای مینم طوغریده نی سویله‌دی ایکان.

بر کشی — (کاریدورده) نی حال شجاع، بز کیلدك. سین حاضرمی؟

شجاع - سز بر آزغنه صبر ایتگز، حاضر اوزاقلامی بولا. شونده ایکنچی بر کابینیتقه کروب اوطروب اچه طورگز! یفیم، سین بولارغه مینم حسابقه اوچ دورت بوتیلکه صرا بیر. اوزلرن شونده بره‌ر بوش کابینیتقه اوطرت.

آفیتسیانت -- یاری، ئه‌یده‌گز منه بو بولمه‌گه. بو بولمه بوش. (صول یاقده‌غی ایشکدن کرتوب ییبه‌ره، بر آزدن آنلرغه دورت ششه صراده کیتروب بیره).

شجاع — (بولمه ایشکن اچوب) سز شونده اوطرا طورگز. مین وقت یتکاچ اوزم سزنی اوندهشوب چغاررمن. (بولمه ایشگن یابوب، آفیتسیانتنی برچینکه طارتوب) یفیم، سین بیك یاخشی طکلا، مین حاضر طاغی بره‌ر ششه صرا صوراره‌من. سین صرانی کرتکانچی قارا صرانك اچینه بر آزغنه آقنی طامزوب کرت. اگر شول اشنی بولدرساك سیکا آندن آری پولنی چایلك! آکلادکمی؟

آفیتسیانت آکلادم، آکلادم.

شجاع آکلاساك شول. مین ئه‌یتکانچه ایتدروب اشله.

آفیتسیانت یاری بار طنچ بول.

شجاع - (ایشکدن کروب) سزنی اوزاق کوتدردم بوغای. تگنده اوسته‌ل یانندهغی طاواریشلردن ایکی کشی کیلگان. مینی ایکنچی بیرگه باررغه دیملیلر. «یوق مین بارمیم، اشم بار، بیك کیره‌کلی سوزلرم بار» دیب آنلرنی ییبه‌ردم. (اسنا کالرغه صالوب) یه ئلی ئه‌یده طاغن بره‌رنی اچوب ییبه‌ریك.

احمد — سین ئه‌کیه‌ت طاغن اچ طاغن اچ دیب میکا بولای بواسه بتون ڨولغه صوون اچرتوب بتررسك.

شجاع - خاخاخا، نوقزق کشی صوك سزده، احمد

افندی! شوندی قزق سوزلرنی قایدن طاباسز. نو جه طوت ئلی ئهیده اچیك.

احمد — یوق کیره کمی، کوبکه کیتهر ایندی مین اچمیم. سین بیت مینی بونده سوز سویلهرگه دیب آلوب کیلدك.

شجاع — حاضر سویلیم، یه شونیغنه اچیك ئلی.

احمد — نوئهیله آلایسه کوکلك بولسون. (اچهلر) نوسویله ایندی آلای بولسه بای مینم طوغریده نی ئهیته.
(بر آز جیگـگلهیگان‌صمق بویوب کلهپوشلرن توزتوب فویا)
سین طوغانقای مونی برده باشقه کیتمی دیگان ایدك دییوونده مونده آز بولسهده قلماق برلورغه کیرك. آفیون آشاب چای اچکان قدرلی اثر ایتدی. بلهسکمی؟ مدرسهده طورغان چاغنده سین میکا منه شونك قدرگنه، یاصمق قدرگنه آفیون قابدروب چای اچرتکان ایدك. ئه؟ ایسکدهمی؟

شجاع — ایسمده، بیك ایسمده. بز بیت مدرسهده طورغانده سینك بلهن بیك دوست طورغان ایدك. مینمده بر آز کیف آچلوب کیتدی. طوقتا ئلی طاغن برهرنی آلدریق. (اڤزانرك بیره)

احمد — یوق یوق شجاع، جیتدی جیتدی مین آرتق اچمیم.

شجاع — جهیوق سوزنی سویلهمهگز زنهار، برگه

برگه کوڭللی بولور. مجلس کوڭللی گنه بارغانده اول نیندی سوز اول! (آفیتسیانت کره)

آفیتسیانت -- نی بیوراسز؟

شجاع - - قایا طاغی ایکینی کیتر.

آفیتسیانت بایاغیچه‌می؟

شجاع - اییو بایاغیچه. (آفیتسیانت چغوب کیته.)

احمد قارا ئلی شجاع، میکا جیتدی. مین اچمیم. بولای‌ده ایندی باشقه کیتدی. طاغی اچسه‌م آندن آری بتونله‌ی جغولوب قالورمن.

شجاع --- قوی زنهار یوق سوزنی. کیترسون ئلی. سین اچمه‌سه‌ڭ مین اچه‌رمن. (آفیتسیانت شیشه‌لرنی کیتروب کاریدورده‌غی اوستلـگه قویا. شیشه‌لرنڭ آوزن آچوب، قارا صرایی بر استاکانغه بر آز بوشانوب آنـڭ اوریینه آقی صالا.) اچو دیگان نرسه اول قای وقتده آز مازغنه بولسه بر آز یاراب‌ده قویا، آنڭ بله قایغو حسرتلرنی بر آز طاراتوب ییبه‌ره‌سڭ.

احمد آنسی بر آز بار. مینم‌ده ئه‌لی منه بر آز ئلله نیچك باشم بوشاب کیتکان شیکللی بولدی. (آفیتسیانت شیشه‌لرنی کیتروب قویه.)

شجاع البته، البته. (شیشه‌دن صالوب) منه شولارنی بوشاتیقه، آندن آری اچمزده‌گی قایغی حسرتارمزنیك بربرمز بله سویله‌ب بوشاتورمز. یه اچیك ئلی. * ٢

احمد - قارا ئلی شجاع، مین برده بلمیم بیت، بونیده اچسه‌م بیك کوب بولماسه‌ی صوك بو؟

شجاع یوق! بابا مین سزگه ئه‌یتدم ایچ بونك بر چیله‌گن اچوب بترساکده بر نرسه‌ده یوق دیب. ئه‌یده اچه‌بز.

احمد درست ئه‌یته‌سکمی؟ بر نرسه‌ده بولماس دیسکمی؟ ئه‌یده آلایسه. (اچه‌لر) ئلله طوغانقای مونك مونسی تگیسینه قاراغانده‌ده قوّتلیره‌کمی؟ ئلله نیچك بوغازلری چمتدروب توشوب کیتکان شیکللی بولدی. تگیسینه قاراغانده بر آز آچیراق‌ده طویلدی (شه‌لرنی چاغشدروب قاری)

شجاع (ششه‌لرنی قاراغان بولوب) یوق باری بر، بر زاڤودنقی.

احمد آیه‌ای بر آز باشقه‌راق شیکللی طویولا. آیاقلر بوینچه چه‌رداب یوری. ئلله نیچك جرلیسی‌ده کیله باشلادی. طوقتا ئلی طوغانقای مین طشقه چغوب کریم، مونك طشقه چغا طورغان ییری قایده؟ (طوراده بر آز آبنا. شجاع طه‌روب قولنقلی) ئلله مین بر آز ایسرگان، ئلله آیاقلر قاماشقان، ئلله نیندی طواقونده‌غی کویمه‌اوستنده‌بارغان شیکللی استینالر، ابده‌نلر تیر بده‌نه.

شجاع -- خا، خا، خا، یوق، بر نرسه‌ده یوق. (کاریدورغه چغالر. آفیتسیانته) ئه‌ی، یفیم، بو افندیگه طشقه چغا طورغان یولنی کورسه‌ت ئلی. (بره‌م احمدنی

جیته‌کلاب چقوب کیته. شجاع اولنگ یاقیده‌غی بولده ایشکن آچوب) نی حال سز کیتمه‌دگزمی؟ اوطراسزمی؟ (ایکی کشی بولمه‌دن چقالر.)

دورتنچی مجلس

ایکی کشی، شجاع، آفیتسیانت،

بر کشی نی حال نی اشلیسنگ بولامی؟

شجاع (قوللارین صیقوب شادلانوب) بولا! بولا دیگانده‌ده ایندی، نیندی‌گنه بولا. مالاینگ اشی کیله باشلادی. «آیاق آستنده ایده‌نلر تیربه‌نه» دی. خا خاخا، شجاع بولسونده ایه‌ش اول اشنی‌بولدرماسون. چو کیله‌لر بوغای بارگز، کرگز، سز شونده‌اوطوروب طورگز. جیتمه‌سه طاغی آلدرگز. مین وقت یتکاچ سزنی اوزم چاقررمن (ایکی کشی بولمه‌گه کروب کیتدلر آفیتسیانت کیله.) نو مالادیس یه‌فیم! بیر قوالگنی کشی ایکانسنگ. سیگا پوانی چایلك!

آفیتسیانت کاکژی، کاکژی. میگا سزنگ شیکللی چایلك بیره طورغان گاسپادالر قدرلی. ئلی سز بلوب بیتکرمیسز ایکان، آنی ایندی بو وقتقه قدر کوبدن آیاقدن جغوب بولور ایدی.

شجاع — نو؟!

آفیتسیانت درست!

شجاع نیچاك؟

آفیتسیانت — اچه طورغان استاکانینه آزغنه تەمەکی کولی صالورغەدە بولشی نیچاۋا.

شجاع — نو؟!

آفیتسیانت — درست!

شجاع — مالادیس، سیگاچایلکنی طاغی آرتدرام.

(کابینیتقه کرودە احمدنڭ استاکانینه چمتوب تەمەکی کولی صالا.)

نو پاکرانیمیری بو آقل! مقصودمه ایندی تمام جیتەم. شادلانا شادلانا اوچمنی آلام. طاغن بر ایکی مرتبه شولای صیلاب ایسرتکالەسەڭ، آندن آری اوزی‌دە تیز اویرەنوب بیتەر. گاستینسه یولندن قایتمی باشلار. نیچك ایتسەم ایتەرمن، مین آنی تمام یولدن چغارمیچی طوقتامام.

بیشنچی مجلس

شجاع، احمد، آفیتسیانت هم ایکی کشی

احمد — (کاریدورغه آلپان‌تیلپەن کروب) آفیتسیانت بو سزنڭ پولاطگزغه نی بولغان نیك تیر بەنه بو؟ ئللە سز دیگنگز اوستندە کارابدە طوراسزمی؟ (کولە.)

آفیتسیانت — شولای بارین، شولای! بزنڭ پولات طولقونلی دینگز اوستینه صالنغان. (احمد ایکنچی ایشککە کرە باشلی. آفیتسیانت احمدنی جیتەکلەب) چ-و چ-و بارین آندە کرمەگز، ئەنه سزنڭ دۋاربسگز تگندە.

(کابینیتقه کرتە)

احمد (ایشکدن کره کچ) چنلابده دۋاریس بو. هر یاغن آلتون کموش بله بیزه‌گان. (شجاع جیته‌کاه‌ب دیۋانغه اوطرتا) دۋاریسلقغه دۋاریسده، لکن بیك طولقنلی دۋاریس.

شجاع (خلقغه قاراب) طاغن بره‌رنی ییبه‌رگاچ کوزیکه جنت بولوب‌ده کورینه باشلار ئلی. (احمدکه) نو احمد افندی ئه‌یده کیته‌رگه وقت. طاغی شونی‌غه اچیك‌ده آندن آری قایتور بز. (شنه‌لردن صالا)

احمد -- شولای دیسکمی؟ ئه‌یده آلای بولسه، چورت ۋازمی سین باشقه کیتمی دیگان ایدك‌ده بو کشینی بیك قزق ایته‌ایکان. (اچه‌ر) ئلی قایتابزده‌منی ایندی. سین بیت ئلی میڭا بای حقده سویله‌مکچی ایدك. نو یاری طاغی سویله‌رسك، (باشن دیۋانغه آرقاسینه تری) منه سیڭا بیشك! شونده تیر به‌ن‌ده تیر به‌ن. ئه سین شجاع ... قایا ... باراسك .... نیك بای ... طورنده سویله... میسك. (سوزدن طوقمی)

شجاع احمد افندی، نی اشله‌دك سین؟ ئه‌یده قایتیق! ئه‌یده طور!

احمد ئه ....! (قولن سلمی ایزوب توشه.)

شجاع -- (کاریدورغه چغوب قول چابوب) بولدی، تمام مین دیگانچه‌بولدی. (کابنیکه قاراب) قادال، چه‌نچل بدبخت! (صول یاقده‌غی بوبه‌ده ایشکنی آچوب) نو ایبده‌شلر

ئەیدەگز! (ایکی کشی چقا) نـو ایدەگز، تگی تدام ایزلدی، بارگز قولتقلاب آلوب چغگزده یامشك بلەن اوینه ایتوب طاشلاگز. مەسزگه یەمشکگزگه آقچه. منه چایلك. اوینده «قایدن کیتردگز؟ دیب صوراسەلر، مینم بله بولغانلغن ئەیتمەگز. «قاباق ایدەننده جغلوب یاتادر ایدی، چاستقه ییبەرمکچی بولغانلر ایدی، بز طانوغان کشی بولغانغه کوره اوینه ایتوب قوییق دیب ئەیتوب کیتردك» دییگز.

بر کشی — بولا، بولا. تولکی مونده چەیلك بیك آز.

شجاع آز بواسه ایکنچی وقت طاغن بیررمن. ئەی یەفیم! (آفیتسیانت کره) بار بولدی. یامشککه چغاروب صالورغه سینده بواش. مین بـو بولمەده قاچوب طورام، مینی کورمەسون. (اوڭ باق اشکده کروب کیته. آفیتسیانت بلە ایکی کشی کابنیتقه کروب احمدنی اویاتالر.)

آفیتسیانت ئەی کنەز، ئەی بارین! مونده یوقلارغه یارامی بار اویگه قایت! ئەیده یامشك بله قایتاروب قویابز.

بر کشی احمد آبزی! احمد آبزی! ئەیده اوییگه قایت.

احمد ئە؟... قابا...؟ (حیمەکلەن آلوب چغوب

کیتەلر. شجاع ایشکنی یارتیلای آچوب شیطان قیافتلری ایـلە قاراب کولوب قالا.)

شجاع — (آنلر چغوب کیتکاچ کاریدورغە کروب شیطان کولولری ایلە کولوب) خا، خا، خا! نی اشـلەتدم! مینی شجاع دیلر. شجاع شولای ایتوب اوچ آلا اول! مین ئلی سینی بولایغنە قالدرمام، جیدی بوونگغە قـدر جیتەرمن! طامرلرگنی برەم برەم صوورمن! خا خا خا! (چغا).

پردە توشەر.

اوچنچی پردە

برنچی منظرە

احمدناڭ فانیری. اورتاچەغنە جییشدرلغان. اولڭ طرفدە دیوان، اوستال هم اسکامیەلر. توردە هم صول طرفدە اشك. پردە آچلغاندە صحنەدە احمدناڭ خاتونی فخرالنسا ایلە شاهنگری سویلەشوب اوطرالر.

برنچی مجلس

شاهنگری هم فخرالنسا

فخرالنسا — نی اشلەتیم صوڭ ایندی انی، مین ایندی آنی بیك کوب وعظلەب، آکار بیك کوب جالنوب قارادم. مین ایندی آنڭ آیاغینەغنە جغلمادم. جالندم، یالواردم، هیـچ بر آکار سوزمنی طـڭلاتا آلمادم. حاضر اول مینم آلدمدە اچمەسکە دیب وعدە قویا، شونڭ آرتندن اوق، اوستن کیینەدە چغوب کیتە. آنڭ ایبدەشلری آنی ایشك آلدندە صاقلاب طورغان

شیکللی کوتوب طورالرده آنی اوزلری برله برگه آلوب کیتوب اچرته‌لر، ایسرته‌لرده آخردن یامشك بله اویگه کیتروب طاشلیلر.

شاهنگری — ای ربم‌ای ربم‌اوزڭ توفیق بیر.

فخر النسا — ای اتییم، مین‌ده نیچه و نیچه مرتبه‌لر آنڭ حقنده دعالر اوقوب قارادم، نیچه مرتبه‌لر نذرلر ئه‌یتدم، نیچه مرتبه‌لر بتون قرآنلرنی اوقوب چقدم، شولای‌ده بولسه بر تین‌لك‌ده فائده ایته آلمادم. اول همان‌ده اوز یوانده یوری. شول بدبخت شجاعغه قاتشقاندن بیرلی، شول شجاع برله یوری باشلاغان کوندن بیرلی هیچ بر ایگه جونگه کیلگانی یوق. اگرده شول شجاع بولماغان بولسه ایدی اول هیچ بر وقت موندی حاللرگه توشمه‌گان بولور ایدی. منه ایندی حاضر اوچ یل بولدی، شول اوچ یل اچنده مین آنڭ هیچ بر آیق کونن کورگانم یوق دیسه‌مده خطا بولماس. هرکون شول شجاع یوزی قارا، آنی قوتورتاده آلوب چغا، آنی تون‌بوینچه یورته‌ده ات‌ایتوب اویگه کیتروب طاشلی، آندن صوڭ اول ایکنچی کوننی آنڭ اوستندن کواوب یوری. حاضر ایندی بای اوزینڭ بولای ایتوب یوروندن تمام طویغان‌دی، بوگون یاکه ایرته‌گه قووب چغارام دیب ئه‌یته‌دی.

شاهنگری — نرسه دیسڭ، ایرته‌گه قووب چغارام دیب ئه‌یته دیسکمی؟

فخرالنسا - ایمو بوگون یاکه ایرته‌گه قووب چغارام دیب ئه‌یته‌دی. بیچاره مسکین شول شجاع آرقاسنده‌غنه خراب بولدی. شجاع اوزی زور پریکاشچیك بواوب قالور اوچون بزنکن شول حالگه کیتردی. بزنکی شونی بلمیچی همان شاشوب یوری. حاضر ایندی طورمشمزنك بر راحتی، بر طنچلغی قالمادی. اوّلده نیندی ملایم، نیندی عقللی، نیندی کورکام بر کشی ایدی. حاضر بو اشکه قاتشقاندن بیرلی یوزنده هیچ بر نور اثری قالمادی.

شاهنگری - ای ربم، ای ربم، مین سزنی بو حالگه قالغانسزدر دیب هیچ بر اویلامیدر ایدم.

فخرالنسا آه (جلامسراب) ای ئه‌تییم! سز مینی شول کشیگه بیردکز، مین اول کشینی باشده چن کوکلمدن یاراتدم، حاضرده گرچه اویات بولسه‌ده ئه‌یتیم، محبتم اوّلده‌گیدن کیم توگل، آنك ماتور ایتوب بر قاراوی مینم اوچون بتون دنیا نعمتلرندن آرتق طورا لکن نی حال ایتیم، حاضر بتون طورمشمز شول شجاع آرقاسنده خراب بولدی. منه ایندی تمام بر یل بولدی، اوزینك آلغان ژالوڤانیه‌سندن بر تین ده‌ایوگه کیترگانی یوق. همه‌سن اوز یولینه طوتوب بتره. منه ایندی کیچه آلتی آی بولدی. فاتیر اوچون بر تین توله‌گانی یوق، اوست باشمزغه بر تینلك نرسه یاصاغانی یوق. بو کونگی

کونده آش پشررگه ایت، قامر باصارغه اون، ئه‌یبر پشررگه‌مای، چای‌اچه‌رگه‌شیکر، میچکه یاغارغه اوطون، صاماوار قویارغه کومر، صوچیغه بیررگه آقچه، بر بر نرسه‌ده یوق. (چلی)

شاهنگری — (جلاب) ای قزم، قزم، صوك سین نی اوچون بوکونگه قدر بو اشلرنك برسن‌ده میکا ئه‌یتمه‌دك؟ سین بیت مینم قدرلی قزم ایدك، مین‌ده آنالك‌ده سینی تربیه‌له‌ب اوستردك. بز صوك سینی شوندی ناچار، شوندی قباحت، شوندی اشدن چقغان برکشی برله طوررسك دیب اوسدردك منی؟

فخرالنسا — ئه‌تی صوك مین نی اشلیم؟ زارلانوب قایایا باریم؟ بوکونگه قدر مینم اولوشمه چقغان کموشم دیدم‌ده رضا بولوب طوردم، شول ناچار کوکلسز سوزلرنی سویله‌ب سزنك کوکلکزنی بوزسام، سزنی بورچوسام سز میکا رحمت ئه‌یتکان بولور ایدکزمنی؟ (جلی)

شاهنگری — جلاما قزم، جلاما، سین بیت بزنك قدرلی قزمز، بز سینی آندی ناچار کشیگه تاب بولورسك دیب اوسدرمه‌دك، بزنك اوز سویه‌گمز اوزمزدن آور توگل، الحمدلله مینم قدرتم، سینی گنه تربیه ایته‌رلك قوّتم بار. اول سینك قدرکنی بلمی ایکان بز سینی بیك یاخشی بله‌مز. ایرته‌گه اوك سین بزگه

قایت. مین سینی ئلك نیچك تربیه ایتکان بولسام، حاضرده هیچ آورسنمایچه تربیه ایته‌چکمن.

فخرالنسا -- آه ئه‌یتیم، مین صوڭ نی حال ایتیم؟ بوحاللرگه نیچك ایتوب توزیم؟

شاهنگری جلاما قزم، جلاما، توز. صبر ایتکان مرادینه جیتکان دیلر. صبر ایتساڭ سیڭا الله مرادڭنی بیرر. ئلی صوڭ اول بو وقتقه قدر قایده یوری؟ نیك قایتمی؟

فخرالنسا — (جلاغان طاوش ایله) ای ربم!.. مین آنڭ قایده یورگانن قایدن بلیم.

شاهنگری — فخرالنسا، قزم، فخرالنسا، سین برده قایغرما، اگرده اول همان شول یولده یوری ایکان، سین برده خفالانما، ئه‌یده بزگه قایتوب طور. اول اوز یولنده یورسون، تله‌سه شول یولنده یوروب چه‌نچلوب کیتسون. حاضر ایندی تونله بله قایتوب یورو یاخشی توگل، ایرته‌گه ایرته بله‌ن اوك طورده بزگه بار. آندن آخرغیسن مین اوزم قارارمن (فخرالنسا جلی) جلاما قزم جلاما، خدای قوشسه، الله بیورسه بر نرسه‌ده بولماس. سین بو کونگه گنه صبر ایتده، ایرته‌گه‌ده شول حالده بولسه، طوتده اوزمزگه قایت، زنهار دیب ئه‌یته‌م، سین مینم یوره‌گمنی بوزما، جلاما، مینم حاضر طاقت طوتار حالم قالمادی. مین

حاضر قایتام، حالـگنی آنا گه‌ده سویله‌ره‌ن. سین زنهار بو کونگه صبر ایت‌ده ایرته‌گه اویگه قایت.

فخر النسا — صوڭ ئه‌تی‌مین کشیلرنڭ سوزلرینه قارشی نی‌حال ایتوب طاقت ایته‌رمن؟ کشیلرنڭ سوزلرینه مین نیچك ایتوب توزه‌رمن؟

شاهنگری — خفالانما قزم، خفالانما، بر نرسه‌ده بولماس. الله درد بیرگانـگه درمان‌ده بیرر. خلقنڭ کولووندن قورقوب اوز اوزگنی ئه‌رم ایته‌رگه یارامی زنهار دیب ئه‌یته‌م، مینم کوکلمنی بوزما، مین ایرته‌گه ایرته بـله‌ن اوك سیگا آت ییبه‌ره‌من، سین بار نرسه‌گنی تویه‌ده اویگه قایت.

فخر النسا — (جلی) ئی ئه‌تییم، ئه‌تییم، بو اش کشی آراسنده بیك زور خورلق بیت؟

شاهنگری — قایغرما قزم، قایغرما، «الله طاشلاماسه، بوری آشاماس» دیلر سین اول اشکه برده خفالانما، اویگه قایتقاچ الله بیورسه بیك راحتله‌نوب بیك طنچلاب عمر ایته‌رسڭ، یاری قزم، حاضرگه مین قایتوب طوریم (فخر النساڭ ماڭلایندن اوبه. فخر النساده شاهنگری‌ده جلیلر.)

شاهنگری — (جلاغان طاوش بله) یاری قزم، حاضرگه صاو بول. آورلقغه بیك آور حال‌ده ایندی، نی اشله‌مك کیره‌ك، بر اش اشله‌رده حال یوق. مین

ایرته‌گه آت یبه‌رمن، سین بر نرسه‌گه‌ده قاراما، تو یه‌لده قایت. (شاهنگری‌ده فخرالنساده جلیلر) خوش صاو بول قزم. (جلاب چغوب کیته. فخرالنساده دیوانغه چغلوب جلاب قالا. بر آز وقت طن.)

۲ نچی مجلس.

فخرالنسا، حمدی.

حمدی (ایشکدن آقرونغنه کروب) ئـلی همان قایتماغان ایکان. بو ایر دیگان نرسه‌گه هیچ اشانچ یوق. بورونغیلر ئه‌یتکانلر «ایرگه اشانما، ایدلگه طایانما» دیب، بیك درست سوز. فخرالنسا بیچاره تون یوقولرن یوقلی آلمیچی همان آنی کوتوب اوطورا، ئه‌اول یوزی قارا آنك قدرن بلمیچی ئلله قایلرده یوری. (فخرالنسا یانینه کیلوب هم جبلـ‌که‌سندن سویوب) نـی جـال قزم، ایسه‌نمی؟

فخرالنسا — (یوقودن سیسکانوب اوبانغان کشی تزسلی) ئه‌ایسه‌نمی حمدی ابی، سین ایکانسك، کورمی‌ده طورام. ئلله نیچك یوقومسراب کیتکانمن.

حمدی شولایدر شول بغرم شولایدر. اول ایر دیگان نرسه‌لرنی آلارنی کوته کوته کوتوك بولوب بته‌رسك. ئلی احمد قایتمادیمنی؟

فخرالنسا -- یوق ئلی.

حمدی ئلی منه بزنك بدیع الجمالنك کیه‌وی

خیر اللهده قایتماغان. ایکه‌و برگه قایغروب اوطردق، اوطردق‌ده، طوقتا ئلی فخر النسانڭده حاان بلوب چغیم دیب سیکا کردم. خیر الله قایتمی میکان دیب ته‌ره‌زه‌دن قاراب اوطرادر ایدم، سزنڭ اویدن بر کشی چغوب کیتدی. مین ئه‌یتم، معین ایندی بو احمددر، یوزی قارا، بو وقتده ایندی قایا بارا ایکان دیب قالدم. ئلی صوڭ اول قایا چغوب کیتدی طاغن؟

فخر النسا - یوق اول اوزی توگل ایدی، ئه‌تی ایدی. مینم حالنی بلورگه کیلگان.

جه‌لی شولایدر شول قزم شولایدر. بالا دیگان نرسه اوزه‌کنی اوزه ایندی اول. منه مینم قزم ساره‌نڭده کییه‌وی شول تون بوینچه قایتمی یوری طورغان ایدی. ساره شوکار بیك خفالانادر ایدی. مین ایندی قارچق کشی، نرسه بله‌م، شولای‌ده بولسه کیه‌و تیزره‌ك قایتسون ایدی دیب نمازلق اوستینه اوطوروب دعالر قیلا طورغان ایدم. هیچ بر اوقوماغان نرسه‌لرم قالمیدر ایدی، اوزم بلگان بر دعانی‌ده قالدرمیچی اوقوب بتره طورغان ایدم. آیات الکرسی قل هو اللهنڭ هیچ برسی‌ده قالمی طورغان ایدی. بیچاره مسکنم ساره اورون اوستنده تون بوینه بر یاقدن بر یاقغه ئه‌یله‌نوب تون بوینچه یوقلی آلمی چغادر ایدی. ئلی صوڭ سینڭ ئه‌تییڭ شاهنگری نی اشکه دیب کیلگان.

فخر النسا - یوق بر نرسه گه دیب‌ده کیلمه‌گان، اوزوب بارشلی حاللرن‌گنه بلیم دیب کردم دی.

حملی — ئلله یوق ایسه سین قزم، فخر النسا، آوریسك‌ده‌ی؟

فخر النسا یوق آورمیم.

حملی - الله سلامتلك‌ کنه بیره‌ کورسون، آورو بیك چیتن نرسه. بر وقتنی مین شولای یوقلاب یاتادر ایدم. بر وقتنی نی کوزم بله‌کوریم، آلباستی‌اوستمنی بتونله‌ی قابلاب آلغان، ای‌طرشام، ای طرشام قوتولورغه. قوتولوب بولمی. شوندن اعوذ بسم الله‌منی ئه‌یتوب اوستمنی آچوب ییبه‌روب قاراسام، بر نرسه‌ده یوق ایمش، اوزم بتونله‌ی شابر تیرگه باتقانمن.

فخر النسا آندی باصدراولر بولا شول اول.

حملی بولا، بولا، بیك بولا. منه مین اوزم بر وقتنی ساره‌دن ئلکگی بالامه قورصاقلی وقتمده بیك‌قانی‌باصدرلدم. صوگندن‌چالپوده‌صالدروب قورقواق قویدروب‌ده قاراغان ایدم، برده فایده‌سی تیمه‌دی.

فخر النسا (ایرننده‌ن سیسکانوب طوروب) های، قابقادن بر کشی کردی بوغای، بزنکی بواماسون.

حملی چو، آلای بولسه مین‌ده چغوب کیتیم، یه طاغی مینی کوروب اوروشا باشلار خوش، قزم، (چغوب کیته).

فخر النسا — خوش.

اوچنچی مجلس

فخر النسا یالغز

فخر النسا - ای ربم! مین نی اوچون بو قدر بختسز بنده بولدم. قز بولوب اوسکان چاغمده بوندی بختسزلکلرگه اوچرارمن دیب هیچ بر اویلاماغان ایدم. اوز عمرمده قدرلی بر قز بولوب اوسدم. آتام آنام مینی نی قدر قدر حرمت ایتدیلر. مینی نی قدر سویوب اوسدردیلر! مینی توفیقلی، طالعلی بر یکتکه بیرمز دیب احمدگه بیردیلر! (بر آز طوروب) درست بز باشده بیك بختلی ایدك، بر برمزنی یاراطشوب بیك یاخشی عمر ایتەدر ایدك. آه یوزی قارا شجاع! شول غنه یوزی قارا، احمدنی یولدن یازدردی. شول غنه یوزی قارا، احمدنی خراب ایتدی. اللهنك لعنتلری یاوسون شول بدبختکه! مینی بولای رسوای، بو روشده خراب ایتکان اوچون الله تعالی اول یوزی قارانك اورنن ییدی قات جهنمنك تو بنده قیلسون! (دیوارغه یاتوب جلی. بر آز طورغاچ) همانده قایتمی. بلکه اول طاك آتقانچیده قایتماس. ئەتی میکا نیندی آور سوزلر سویلەدی. مین نیچك ایتوب آنك بله برگه طورغان بو یوزطلرنی طاشلاب کیتیم؟ نیچك ایتوب مین بو آور حاللرگه توزیم! ای ربم! مینی بو آور عذابلر بله عذابلاغانچی جانمنی آلساڭ مڭ ئلوش آرتق بولور ایدی! (جلی. بر آزدن

طوروب) نی قدر کوتساڭ، نی قدر جلاساڭده فائده‌سی یوق. ای ربم! مینم شیکللی آرغان، طالغان بنده‌گه مرحمت قیل! (اوتنی سوندروب ایکنچی بولمه‌گه چغوب کیته. بر آزدن ایشك دبرده‌تکان طاوش ایشتله. فخرالنسا اوت یاندروب چغوب ایشکنی آچا. ایشکدن آلپان تیلپه‌ن کیلوب احمد کره.)

دورتنچی مجلس

احمد، فخرالنسا

احمد — (باشندن بورکن آلوب) مه! (فخرالنسا آلوب قویا. صوڭره اوستندن کییمن صالوب) مه! مونسن‌ده آلوب قوی! نیندی یاخشی خاتون ئه؟ ایرن بر آزغنه کوتوب طورغه‌ده یارامی. (فخرالنسا کییمن آلوب قویا)

فخرالنسا آشیسڭ کیله‌می؟

احمد — ئه؟

فخرالنسا آشیسڭ کیله‌می؟ سیڭا دیب آش قالدرغان ایدم.

احمد — (دیۋانغه جغلوب) بار کیتر آشیم. اۋۋۋو (فخرالنسا آش کیتره، احمد همان آلپان‌تیلپه‌ن کیلوب یوزتوبه‌ن توشوب آشارغه طوتونا.)

فخرالنسا یه‌زنهار جونلی گنه‌ایتوب آشاایندی.

احمد — (قاشغن قویوب) ئه، حاضر ایندی مینم سیڭا آشاومده یارامی باشلادی‌منی ایندی؟ اۋۋۋو! (دیوانغه جغلوب یوقوغه کیته).

فخرالنسا یه ایندی دیم، زنهار کشی

توسلی‌گنه قیلان ایندی (اویاتوغه طیشا) ئه‌یده دیـم ایندی زنهار اورنگه باروب یات. (احمد سیزمی) ای ربم! ای ربم! منه بزنڭ حالمز همان شول ایندی. (اویتنی سوندرب ایکنچی بولمه‌گه کریب کیته.)

پرده

اوچنچی پرده، ایکنچی منظره.

شواوق بولمه، ایرته بولغان، احمد همان‌ده دیڤانده آوناب یاتا.

برنچی مجلس

احمد، شجاع

شجاع (ایشکدن کروب شیطان قاراشی ایله یاق یاغینه قارانوب) ئه‌هه، هه! بیك یاخشی طوغری کیلدی ئلی. بومالای همان یوقوسندن اویانا آلماغان ایکان. ئه مین، مین؟ مین آندی یوق بار اشلرگه‌گنه بیرشه طورغان صورتدن توگل. کیچه برگه بولدق. ئه بو گون همان آیاق اوستنده. بای‌چتغانچی‌کوبدن کیبتکه توشوب اوز اشمده بولدم. ئه بو مالاینڭ ئلی خبرنده‌ده یوق، یوقلاب یاتا. سینڭ شیکللی مالایلرنی شجاع شیکللی کشیلر شولای ایته‌لر آنی. (احمدکه مسقل اینوب قاراب) نی حال طوغانقای، نی اشلەب‌یاتاسڭ؟ سینڭ ئلی بتونله‌ی دنیادن خبرڭ یوق. ئه‌مین ایندی آنده اشنی باشدن آیاق‌تو بله‌ب قویدم. طوغانقای، ایندی‌بیك‌یاخشی‌خبرڭ بولسون. بو گون ایندی‌مینم‌سینی آیاقغه‌باصدرونڭ آقتق مینوتلری!

بای حاضر ایندی سینی. راسچوت بیروب چغاروب ییبه‌ره‌چك. مین بوندن صوڭ داۋیرنی بولاچق. ئـه سین، سین؟ بوندن صوڭ اورام بوینچه جیل صزغرتوب یورویه‌چك. نی حال صاماوار قویوچی مالای؟ حاضر ایندی دنیانی طاندڭمی؟ سینڭ شیکللی داۋیرننیلرغه شجاع شیکللی کشیلر شولای ایتوب دنیانی طانوتالر. (خلقغه قاراب) بای آنی چاقرتورغه‌دیب بر مالای جیبه‌رمکچی بولغان ایدی. اش یاڭادن یه بوزولوب کیته‌ر دیب مین اوزم کیلدم. حاضر ایندی آنی بای کوزینه نیچك‌ده بولسه تمام کشی بولغان قیافتده ایتوب کورسه‌تورگه کیره‌ك. یواده کیلگان چاغنده کشی ایتوب کورسه‌ته طورغان داورنی اوزم بله آلوب کیلدم. (کسه‌سندن یارتی شیشه کانیاکنی آلوب خلقغه کورسه‌ته. آنی بنه‌دن کسه‌سینه صالوب قویا. صوڭره احمدنی تورتکلاب) احمد افندی! احمد افندی! ئه‌ی احمد! طور ایندی. سینی بای چاقرا. کوره‌سڭمی حاضر بیت ایندی ساعت طوقز بولغان. بای کیبتکه توشوب اوطردی.

احمد -- (یوقی آراسندن) ئه؟

شجاع احمد افندی! بای سینی چاقرا، ئه‌یده طور ایندی.

احمد -- (آڭغی میڭگی بولوب طوروب) ئه نی دیسڭ؟

شجاع — ئەيدە طور ایندی بای سینی چاقرا. ئەيدە تيزرەك طور ساعت طوقز بولغان.

احمد (طوروب باشن ارچلاب) الله باشم!

شجاع ضرر يوق، ضرر يوق، مين سينك باشڭنك آورتاسن آلدانوق بلدم. بای سینی چاقرتورغه دیب بر مالای يبەرمكچی ایدی. مین سینڭ حالڭنی بلگانگه كوره مالاینی ییبەرمیچی اوزم كيلدم. بولده كيلگانده سينڭ باشڭنی توزەتورگه دیب يارتيني آلاده كيلدم.

احمد — نو؟

شجاع چنلاب. سین اوزڭگنه بيت مينی یاقن كورميسڭ ئە مین سینی بيك ياراتام، ئەيدە تيزرەك شونی جيبەردە بازارغە توشابز. آنده بای سینی كوتوب طورا،

احمد نرسه دیسڭ؟ بای كوتوب طورا؟

شجاع اییو بای كوتوب طورا.

احمد خراب بولدق آلای بولغاچ، طوقته مین بیتمنی گنه جوویم.

شجاع ضرر يوق، ضرر يوق، جوماسالڭ ده ياری، ئەيدە تيزرەك شونی غنه جيبەردە كيتكه چغابز.

منه سیگا زاکوسکه‌گه آمه‌ده کیتردم. (آلمانی اوستده‌گه قویا، کانیا کنی استا کانگه صالا.)

احمد کیبتده کملر بار؟ کشی یوقمی؟

شجاع - مین چقغانده یوق ایدی. بلکه حاضر باردر. ئه‌یده اچ تیزره‌ك. (احمد اچد)

احمد صوڭ ایندی مین بو قیافت بله چقسام آنده کشی آراسنده کولکی بولمامی؟

شجاع - یوق، یوق، بر نرسه‌ده یوق. تیك بر آز باش توزه‌تورگه‌گنه کیره‌ك. ئه‌یده طاغی اچ شونی (اسنا کانگه قالدغن صالا.)

احمد کوب بولور بیت اول.

شجاع یوق، یوق، کوب توگل، باشڭغنه توزه‌لور. (احمد اچد. شول وقتده اشکدن فخرالنسا کره)

۲نچی مجلس

احمد، فخر النسا، شجاع

شجاع — (فخرالنسانی کوره‌ب اوز آلدینه) اهم اهم اهم. قایدن بو یوزی قارانی جیل طاشلادی.

فخر النسا (شجاعنی هم احمدنڭ اچکانن کوره‌ب) ای ربم! قایدن طاغی بو شیطان ایومزگه کردی. (آچولانوب) بو نی قیلانووڭز ایندی بو؟ دجال! ایرمنی چیتده‌گنه آزدره‌وڭز بیتمه‌گان ایکان، طاغی مونده اویگه کیلوب‌ده آزدرا باشلادڭز منی ایندی.

شجاع — (شیطان کوزلری بله قاراب) نرسه؟ (احمدکه) ئەیدە احمد افندی، ئەیدە. آندە بای سزنی کوتوب طورا.

فخر النسا - هی بدبخت، دجال! ملعون!

شجاع — نی دیسز؟ نرسه؟

احمد ییتەر سیڭا خاتون! (شجاعغه) ئەیدە ئەیدە آکار قاراما. (چغالر)

اوچنچی مجلس

فخر النسا یالغز

فخر النسا (اورندقده اوطروب جلاب) ای ربم! ربم! نی اوچون، نیندی گناه شوملقلرمز اوچون سین بزگه بو ظالمنی، بو ملعون، بودجالنی ییبەردڭ! ای ربم! نی قدر کوز یاشلری نوگه توگه احمدکه توفیق تلەدم، آنڭ اوچون نی قدر دعالر قیلدم، شولایده دعالرمنی قبول ایتمەدڭ. ایندی بز نی اشلیك، ایندی بز قایا باریق! شولایوق بزنی آچ یالانغاچ، کشی آراسنده خور، رسوای ایتوب قالدرسڭ میکاننی!

٤نچی مجلس

فخر النسا، خدمتچی

خدمتچی - - (ایشکدن کروب) فخر النساء آپا.

فخر النسا — (بورولوب) نرسه؟

خدمتچی — مینی آبزی ییبەردی. آنده تویەب آلوب قلیتاسی نرسەلر بار دیدی.

فخر النسا — (اوز آلدینه) ای ربم! ربم! بو حالمرگه نیچك توزیم. نیچه یللر برگه طورغان بو یورطنی نیچك ایتوب طاشلاب چقیم! (جلی. بر آزطوروب) نی حال ایتیم؟ توزسەكدە چیتن، توزمەسەكدە چیتن. طوقته توزەلمسمی؟ یاخشیلانماسمی دیب نی قدر وقتلر کوتدم، هیچ بر تورلیدە آلغه بارغان اش کورنمەدی.

خدمتچی — فخر النسا آپا، آلوب قایتاسی ئەیبرلرگنی ئەیت ئلی مین چغاروب صالا طوررمن.

فخر النسا — (اوز آلدینه) ای ربم! شولایوق موندن کیتەرگه طوغری کیلور میکاننی! (جلی) اوف هیچ بر حال ایتەر حال یوق! کیتسەكدەوای! کیتمەسەكدە وای! (بر آزطوروب) یوق ایندی بولای ایتوب طوروده هیچ بر خیر قالمادی. (کوزلرن سورتوب، خدمتچیگه) ئەنه شول صاندقلرنی آلوب چق. (خدمتچی صاندقنی آلوب چغوب کیته) اوز عمرمده بوندی کوڭلسز اشلر بولور دیب هیچ دەاویلاماغان ایدم. کیتو، کیتو، برگه عمر ایتکان ایرگنی طاشلاب کیتو، بونی دیگان سوز؟ بو نیندی ناچار اش؟ (بر آز طوروب) یوق، نی بواسەده بولور، کیتەم. (خدمتچی ایکنچی صاندقنی آلوب چغا) کیتەم. عمرلککه

کیتهم. آنده راحت بولماغان شیکللی، میڭا موندهده یوق! تقدیرم شولایدر، نی حال ایتیم! (جلی. ایشکدن کروب کیته. بر آزدن باشینه شال یابنوب چغوب، ایونڭ هر بر بیرلرینه قاراب) ای مینم اوّلده راحتلهنوب، شادلانوب عمر سورگان، صوڭندن مینم بختسزلـگمه، مینم خورلقغه توشوومه، مینم رسوای‌بواوومه، مینم کشی قولینه‌قالوومه سبب بولغان یورت! خوش صاو بول! (جلاب چغوب کیته. بولمه بر آز وقت بوش طورا. بر آزدن بیاك سوره‌ن بوزاله احمد قایتوب کره.)

۵نچی مجلس

احمد یاالغز

احمد — (ایشکدن کروب دیوانغه اوطروب) عمرگه ایشتمه‌گان خور سوزارنی بایگدن ایشتچی. بو خورلقغه نیچك ایتوب توزه‌رگه کیره‌ك. «سین ئلی ایسرك ایکان، بر آزدن آینوغاچ کیلورسڭ. بار ئلی حاضرگه قایتوب طور» دی. آخ خورلق، بو والله خورلق، موڭار نیچك ایتوب توزه‌رگه کیره‌ك. مین بو یورغان بولسه موڭ آچوون آلمی قالمام ئه‌لی، فخر النسا، فخر النسا، قایا مینم آشیسم کیله، چای اچه‌سم کیله، صاماوار کیتر. ایچماسام چای اچوب بر آز آچوومنی باصیم. فخرالنسا، فخرالنسا! ئلله یـوق ایسه چوقـراق بولغانمی؟ (ایشکنی آچوب) فخرالنسا، فخرالنسا! آخری طشقه چقغاندر. (دیوانغه کیلوب اوطرا.) میڭا نیگه کیره‌ك ایدی ایندی اول قدر ات بولوب ایسرگانچی اجدرگه؟ اوزمده شول آگغرا.

اول قدر کوب اچکان بولماسام بای‌ده سیزمه‌س، بر نرسه‌ده بولماس ایدی. طوقته ئلی، مونده‌غی صاندق قایا کیتکان؟ فخر النسا، فخر النسا، قایا سین؟ (ازله‌رگه طوتونا، آرلی‌بیرلی یوری بوامه‌لردن قاری) یوق بر ییرده‌ده‌یوق! مونده ایکنچی صاندق‌ده یوق. بو قایده بولور بو؟ فخر النسا! فخر النسا! (ابشکدن مالای کره.)

٦نچی مجلس

احمد، مالای

احمد — (مالایغه) نی حال، نی یوموش؟

مالای — میتی فخر النسا آپا ییبه‌رگان‌ایدی، «منه بو خطنی احمد آبزاکه توشروب بیر» دیب. مین کیبتکه توشورگان‌ایدیم «اول مونده‌یوق، او یینه‌قایتوب کیتدی، شونده ایتوب بیر» دیدیلر. شوکار کوره مونده کیلدم.

احمد — قایا بیر خطنی. (مالاینك قولندن خطنی آلا. آنانك‌قولنده‌ینه‌دن‌ایکنچی بر خطنی کوروب) آنسی طاغی نیندی خط، آنسی کمگه؟

مالای — آنسی‌ده سزگه. مین کیبتدن چغوب باراردر ایدم، بایگز چاقروب آلدی‌ده، «منه بو خطنی‌ده احمدکه بیر» دیدی.

احمد — خوش؟

مالای — باشقه یوموش یوق. (چغوب کیته.)

۷نچی مجلس

احمد یالغز

احمد — (خطناك برسن آچوب اوقی) **محترم حلالم!** مین سینك نیچه یللردن بیرلی اچوب یوروب، مینی رنجتووگه بو کونگه قدر چداب طوردم. ایندی حاضر طاقت طوتار حالم قالمادی. شول سببدن مین حاضر سینی طاشلاب ئه‌تیلرگه قایتوب کیتدم. میندن بحیل بول حلالك فخر النسا. (احمد کوزلرن زور ایتوب آچوب قاراب) ئه؟ مینی طاشلاب کیتکان؟ فخر النسا مینی طاشلاب کیتکان؟ بو بولا طورغان اش توگل! مین موگار اشانمیم! خورلق بو، خورلق! خورلق اوستینه خورلق! مین بو خورلقلرغه نیچك ایتوب توزیم! آخ مین نیندی بختسز! یوق! یوق! فخر النسا یوری مینی قورقتور اوچون گنه ئه‌یتکان، یوری مینی صنار اوچون گنه یازغان! مین موگار اشانمیم. مالایغه یوری ایکی خط یازوب بیرگانن ایك اوّل برسن اوقتوب مینی قایغیغه توشرمکچی، ایکنچیسن اوقتوب مینی شادلاندرمقچی بولغان. (ایکنچی کاغذیرتنی جرتا. اوقی.) احمد، بو کونگه قدر مین سینك ایسرکلگگه، سینك اچوب یورووگه بیك کوب توزدم. ایندی سین بو کوندن صوڭ میکا کیرەك توگل. خوجه‌ك جمال الدین. (دولندن کاغذلری توشوب کیتد. دیڤ اىغد جنلا. شول حالده بر آز سقدن صوڭ باشن کویدروب. قولن ماڭلایده قویوب) اونه‌ی بو مینم، توشه‌ی؟ ئلله یوق ایسه

مین صاتاشاممی؟ (اوزن ایزی طوتقالاب قاراب) یوق، توشم توگل، اوڭنم. هر بر گاودهم بیرنده، ایکن حاضر باشمغنه اورننده توگل. تقدیر مینم باشمه بلانی پودلاب، پودلاب یاودررغه قرار بیرگان ایکان. تقدیر مینی آخر صولوومه قدر جبرله‌مکچی بولا ایکان. یاری بولسون، اول اوزی تله‌گانچی مینم باشم ایله اویناسون! (صودیه‌یی پریستاف ایله بوررت خواجه‌سی کره) آخ عزرائیل‌ده کیلوب یتدی! بو مینم جانمنی توگل، مالمنی آلاچق عزرائیل!

خواجه گاسپادین پریستف، منه اول کشی.

پریستاف یاخشی. گاسپادین احمد محمدوویچ بز سزنڭ نرسه‌لرگزنی یازامزیا که‌سز حاضر آقچه بیره‌سز.

احمد - یاری یاری، یازگز! بار نرسه‌ده سزگه بولسون راحتله‌نگز! (خلقغه قاراب) بوکون مینم اوچون ایڭ بختسز کون ایکان! بلانڭ بویه‌سی جیمراوب بوکون بر یولی مینی کیلوب باصدی. (دیوارغه قاراب) خوشگز کوڭللی یورتلرم! خوشگز محبتلی جیازارم! حاضر ایندی سز مینکی توگل! حاضر ایندی مین سزدن منگوگه آیریلام. (اویدقده بملا)

پرده توشدی.

دو رتنچی پرده

بیك ناچار هم کچکنه‌گنه بر نومر. بتون جهازی ته‌ره‌زه بو یننده‌ایسکی هم ناچار بر اوسته‌ل، برطاقتتا اورنندق، دیوار بو یننده ناچاربر کاراوات، کاراوات اوستننده ناچاربر ماطراس، ناچار برمندەر ایله ایسکی بر آدیالدن عبارت. اوسته‌ل اوستننده بر قییرچق قاتقان کومچ‌ایله برآستاکان طورا. په‌رده‌آچاغانده صحنه‌ده برکشی‌ده یوق.

برنچی مجلس

احمد یالغز

احمد — (ایشکدن کیلوب کره. اوستنده بیاك ناچار بر بیشمه‌ت، باشنده ناچار توکل بورك، ناچار چالبار هم ایسکی کامزول، بورکی ایله بیشمه‌تن چویگه ئلوب قویوب کاراواتقه اوطرا. اوز آلدینه سویلی.) بختسزلگمنك ایك آخر ساعتلری کیلوب ییتدی. باشمنك آورتقانینه هیچ چدار حالم یوق. (بر کسه‌سندن کچکنه بر شیشه چغاروب) باشمنی توزه‌تورگه دیب نی قدر یوروب قارادم، بر تین آقچه طابوب بولمادی. اوّلده اوسته‌ل یاننده دوست بولوب برگه یورگان کشیلرنك هیچ برسی‌ده حاضر یوز یمه ئه‌یله‌نوب قارامیلر. یراقدن مینی کورسه‌لر، میڭا اوچراماس اوچون کورمه‌مشکه صالنوب اورامنك ایکنچی یاغینه چغوب کیته‌لر. شجاع بدبخت اوّل دوست بولوب یورگان بولدی. ایندی حاضر یوز یمه قارارغه‌ده خورلانا.
مینم بولای بولوومه شول یوزی قارا دجال سببچی

بولدی. اول بدبخت آزدرماغان بواسه مین بو حالـگه توشمه‌گان بولور ایدم. شول یوزی قارا بله (ششه‌نی کورسه‌توب) منه بو بدبخت آرقاسنده مین بو حالـگه توشدم. شولار آرقاسنده‌یورتمدن، مالمدن، خاتونمدن، بالالرمدن آیرلدم، شولار آرقاسنده بایمدن چقدم. شولار آرقاسنده مین بو کونگه بو مسخره‌لـکـکه قالدم. حاضر اشله‌رگه قولمدن بر اش کیلمی. بر بر اشکه کرشمکچی بولسام سین ایسرك دیب یالللامیلر. (ته‌ره‌زه یانینه باروب، ترسه کلری ایله اوستدلـگه طایانوب ته‌ره‌زه‌دن قاراب) کشیلر همه‌سی کیف صفاده، کشیلرنك همه‌سی‌ده شادلانوب شاوشو کیلوب کولوشوب راحتلانوب بایرام ایتوب یوریلر. ئه مین، مین، مونده آچ یالانغاچ اوطرام. ایکی کون ایندی آوزیمه بر طعام قابقانم یوق. (اوستدلدگی قاتقان کومچ قییرچغن‌شط‌ذاتوب آشی باشلی) اوّلده هر چای یانده جلی ته‌ملی آشلرم بولادر ایدی. جانمده خاتونم، بالام، شادلنشوب صایراب اوطرالر ایدی، حاضر ایندی شوشی قاتقان کومه‌چنی کیمررگه قالدم. ای ربم! مین ایندی شولای هلاك بولوب دنیادن کیته‌رمن میکاننی! (جلی.) چایم بولسه ایچماسام چای اچوب بر آز آچلغمنی باصار ایدم. ایندی ایکی کون بولدی، فاتیرگه آقچه بیرمیسك دیب صاماوارده بیرمیلر. طوقتا، طاغن بر مرتبه صاماوار صوراب قاریم، قزغانوب بیرمه‌سلر میکان. بیرسه‌لر

هیچ بولماغانده قاینار صوغه جبتوب شول کومه‌چ کیسه گن آشارمن. (ایشکنی آچوب قچقرا) صابر، صابر، کیل ئلی موندہ (باشن ایشکدن آلوب) خدمتچی مالایلرغه قدر حاضر مینم سوزلرمنی ایشتمه‌مشکه صالونا باشلادیلر. ای ربم! اچلقدن ایندی آیاقلرمده‌ده قوّتلر قالمادی. (کاراواتقه اوطروب بر آز طورا. آندن صوڭ ایشك یانینه باروب) صابر دیم، صابر، زنهار کیل، الله حقی اوچون کیل، برگنه سوز ئه‌یته‌م. (بلچراق آلیابقچلی ناچار کییملی مالای کره)

ایکنچی مجلس

احمد، صابر

صابر (صالقنقنه) نرسه کیره‌ك؟ نی دیسك؟

احمد الله حقی اوچون دیب ئه‌یته‌م میڭا صاماوار بله چای کیتور. کوره‌سڭه‌ی؟ آچلقدن اوله‌م بیت ایندی! ایکی کون آشاغانم یوق! زنهار ایندی سزده بر آزغنه شفقت اثری بولسه مینی بولای آچلقدن اوترمه‌گز!

صابر مین نی اشله‌تیم، بای بیررگه قوشمی بیت. ئلك نومیر آقچه‌سن نوله‌سون آندن صوڭ بیررسك دی.

احمد صوڭ ئه‌یتگز ایندی زنهار، مین موندہ شولای آچلقدن اولیمنی ایندی.

صابر — آنسن مین بلمیم، بای میڭا بیرمەسکە قوشدی: «قارا آنی آگار صاماوار بیرەسی بولما، اگر بیرسەڭ اوز اوستکە یازارمن، اشتراف صالورمن» دیدی.

احمد — زنهار طوغان آلای بولسە بایکە باروب طاغن بر مرتبە مینم سوزلرمنی ئەیتوب یالنوب صوراب قارا. بیرمەسمیکان.

صابر — یاری، صوراب قارارمن، (چغوب کیتە.)

اوچنچی مجلس

احمد یالغز

احمد — ای ربم! ای ربم! بار ایکان کورەسیلرم! شولا یوق ایندی بو آچلقدن اولەرمن میکاننی! بو حاللرگە توزووی بیك چیتن. اگر تیزگنە اولوب بولسە طاغی‌دە یارار ایدی. بو یەمسز دنیادن، بو قبر عذابندن قوتولور ایدم. حاضر ایندی مینم بو طورمشم طورمشمنی. (مالای کرە)

دورتنچی مجلس

احمد، صابر.

صابر — صوراب قارادم، بای بیرمەسکە قوشدی «آچلقدن اولمەگایی، میڭا دیسە شونڭ بتونلەی قادالوب کیتسون» دی.

احمد — آخ رحیمسزلر!

صابر — (كاراواتنك ماطراسن كوته‌ره باشلاب) طور ئلى.
احمد — نى اشله‌مكچى بولاسك؟
صابر — باى آلوب چغارغه قوشدى. «قاندالاسى كوبه‌يگاندر، طشقه چغاروب قاغوب كرت» ديدى.
احمد — تيمه، تيمه، طورسون، آنك بر قاندالاسى‌ده يوق.
صابر — مين آنسين بلميم، باى ميڭا آلوب چغارغه‌قوشدى. «يومشاق كاراواتك ياتاسى كيلسه نومير آقچه‌سون توله‌سون» دى.
احمد — يارى، يارى، آل! ماطراسڭز بله‌چانچلوب كيتكز، كيره‌ك بولسه بتونله‌ى كاراواتن‌ده آلوب چغكز، ميڭا ايندى كاراواتنك كيره‌گى قالمادى. (صابر ماطراسنى آلوب چغا)

٥ نچى مجلس

احمد يالغز.

احمد — حاضر ايندى ميڭا صالقن قبرگه كروب منگو يوقوغه بارغه‌غنه وقت ييتدى. (ياڭادن ششه‌نى قولينه طوتوب) هى بدبخت، مينم بولاى بولوومه سز سببچى بولدڭز. سز مينى بولاى خراب ايتدڭز! (طاوشن اوزگه‌رتوب كينه‌تدن) طوقتا ئلى مين نى اوچون بو قدر اميدسزله‌نه‌م، نى اوچون مين بو قدر قايغرام. ميڭا بيت بوگون ياشارگه ممكن. (ششه‌نى كورسه‌توب) بو بيت

آقچه طورا. موگار بیت بر قداق ایکمك آلوب آشاب طاماقنی طویدررغه ممکن. حاضر بارامده ایکمك آلوب آشیم. آچلقدن بو کون قوتولام. ایرته گه طاغن نی حال بولسه ده بولور. بلکه ایرته گه یوالم آچلورده بلکه طاغی راحت راحت یاشی باشلارمن، (اوستن کیینه. ایشکدن چغام دیگانده گنه صودیبنی پریستاف بله نومیر خواجه سی کیلوب کره لر. آنلرنی کوروب قاوشاب) یاربی خدایم! عمرمده ایندی بو عزرائیلنی ایکنچی مرتبه کورام.

صودیبنی — احمد محمدوڤیچ . . . .

احمد — بلهم، بلهم، ئه یتمه سه گزده بلهم. سز ایندی آخری مینم آقتق طامچی قانمنی صوورروب آلغانغه قدر آرتمدن قالماسسز. کیتهم، کیتهم، سز ئه یتمه سه گزده کیتهم. منگوگه کیتهم. بوندن صوڭ بو طورمشقه یاگادن برده ئه یله نوب قایتماسقه کیتهم. آخ بدبخت شجاع! آخ یوزی قارا دجال! مینم باشیمه سین گنه یتدڭ!

پرده.

صباح کتبخانه‌سنده کلیتلی صورتده موجود تیاترالنی اثرلر:

«دجال» ع. کمال اثری	دراما	۵ پرده‌ده	۲۵ تین
«وطن قهرمانلری» ف. طویکین	پییه‌سه	۴ »	۲۵ »
«چه‌چه‌کلر آراسنده» بالالرغه‌مخصوص	کامیدیه	۲ »	۱۲ »
«خواجه پریکازچیك»		۵ »	۲۵ »
«تولاشو»	دراما	۱ »	۱۰ »
«نظاملی مدرسه» س. رمیف اثری	کامیدیه	۱ »	۱۵ »
«شاکردهم یاشلر» تریغولف اثری	پییه‌سه	۴ »	۲۰ »
«کیاو ازلاو» ع. احمدالمین اثری	کامیدیه	۱ »	۱۰ »

کوبلەب آلدروچیلرغه اسکیدکه ایله صاتیله.